

4. Conclusies en aanbevelingen

De informatiehuishouding van overheidsorganen raakt onderling steeds meer verknoot. Ook met de buitenwereld wordt steeds vaker en steeds meer informatie uitgewisseld. Dat genereert meerwaarde: informatie delen is waarde vermenigvuldigen. Hetzelfde geldt echter voor de problemen die ermee gepaard gaan. Het in potentie briljante puberbrein van de overheid loopt – bij gebrek aan betrokken en kundige opvoeders en duidelijke grenzen – grote risico's op ontsporing.

Het delen van informatie impliceert dat ketenpartners afhankelijk worden van elkaars informatie. Bij de huidige staat van het informatiebeheer bij de overheid is dat bepaald niet zonder risico's. Informatiebeheer lijdt stelselmatig onder een gebrek aan aandacht, kennis en bewustzijn van bestuurders en managers. De wettelijke verantwoordelijkheidsstructuur van 'ieder bestuursorgaan voor zich' verdraagt zich slecht met 'informatie voor allen'. Het grote voordeel van het delen van informatie is dat het geheel meer is dan de som der delen. Maar juist voor dat geheel is niemand verantwoordelijk. Er is sprake van een coördinatieachterstand.

Door een interbestuurlijk regisseur als de Digicommissaris en interbestuurlijke programma's als Archief 2020 wordt die achterstand wel enigszins ingelopen, maar de kloof is nog verre van gedicht. Er wordt stelselmatig te weinig en te laat nagedacht over de informatieafhankelijkheden die ketensamenwerking met zich meebrengen. En is het binnen de overheid al een enorme opgave om informatieafhankelijkheden goed te managen, tussen overheid en private partners is dat nog veel moeilijker.

Wat in algemene zin geldt voor de zwaktes van het informatiebeheer in ketens, geldt ook specifiek voor waardering en selectie van keteninformatie: er is hiervoor te weinig aandacht, het ontbreekt aan bewustzijn en kennis. De wettelijke kaders met hun focus op 'ieder bestuursorgaan voor zich' zijn weinig behulpzaam. Beslissingen over waardering en selectie van informatie moeten idealiter genomen worden in samenspraak met alle ketengebruikers en met inachtneming van de gebruikswaarde die de informatie voor hen heeft. Dat is nu geenszins het geval.

Het proces van waardering en selectie is in hoge mate verkokerd. De randvoorwaarden voor ontkokering ontbreken: selectielijsten zijn slecht vindbaar en nog slechter doorzoekbaar en het Nationaal Archief heeft onvoldoende capaciteit om de samenhang van het selectie-instrumentarium als geheel te bewaken en te bewaren. Bovendien verdraagt het statische karakter van selectielijsten zich steeds minder goed met de dynamiek van de ontwikkelingen in informatietechnologie, -beheer en -gebruik.

Informatiebeheer is geen doel op zich, maar een middel dat ten dienste staat van de informatieposities van burgers en bedrijven, de democratische controle en de bedrijfsvoering van de overheid. Tekortkomingen in het informatiebeheer zijn dan ook schadelijk voor burgers en bedrijven, voor (het vertrouwen in) de democratische rechtsstaat en voor de overheid. Dringender redenen om dit probleem serieus en grondig aan te pakken, zijn niet denkbaar.

Deze constatering brengen de Raad voor Cultuur en de Raad voor het openbaar bestuur tot een aantal agenderende en instrumentele aanbevelingen aan de minister van OCW. De agenderende aanbevelingen zijn gericht op nader onderzoek, bewustwording en het verkennen van oplossingen. De instrumentele aanbevelingen richten zich op zaken die relatief eenvoudig zijn aan te pakken. Door de complexiteit en weerbarstigheid van de problematiek zullen die aanbevelingen helaas slechts in beperkte mate kunnen bijdragen aan de oplossing ervan.

Agenderend

1. Geef duidelijkheid over de inhoud en reikwijdte van de systeemverantwoordelijkheid van bewindslieden, in relatie tot keteninformatisering en de Archiefwet 1995. Wijs alle bewindslieden – in de domeinen waarvoor zij (systeem) verantwoordelijkheid dragen – op de afhankelijkheden en kwetsbaarheden die informatiedeling in ketens met zich meebrengt en op de noodzaak daarmee rekening te houden bij het inrichten van hun informatiebeheer.
2. Geef samen met de minister van BZK opdracht aan de Algemene Rijksarchivaris en de CIO Rijk om nader onderzoek te (laten) doen naar de mate waarin en de manier waarop informatie in ketens gedeeld, beheerd en beheerst wordt, wat daarin goed gaat en wat daarin beter moet. Kies daarvoor enkele uiteenlopende maatschappelijk vitale ketens uit, die tezamen een goed beeld van de praktijk van informatie delen

kunnen opleveren. Stel voor dit onderzoek een multi-disciplinair onderzoeksteam samen van ICT'ers, archivariissen, juristen, beleidsinhoudelijk deskundigen en wetenschappelijk onderzoekers. Met het oog op de ambitie van Digitale Overheid 2017 is het van belang dit onderzoek eind 2016 af te ronden en actief onder de aandacht te brengen van alle departementen, zelfstandige bestuursorganen, VNG, IPO en UvW.

3. Richt op basis van de uitkomsten van het bovengenoemde onderzoek samen met de minister van BZK een programma in om de kwaliteit, professionaliteit, uniformiteit en 'hygiëne' op het gebied van de overheidsinformatiehuishouding in alle overheidslagen te verbeteren. Stuur daarin aan op de overheidsbrede implementatie van de in het kader van Archief 2020 – en andere hieraan gerelateerde programma's – ontwikkelde instrumenten en inzichten. Neem daarbij in overweging om overheidsorganisaties te verplichten in de jaarrekening een 'in control verklaring' over informatiebeheer op te nemen. Geef de Digicommissaris en de Algemene Rijksarchivaris samen de regie over dit programma. Rond dit uiterlijk in 2020 af.
4. Neem samen met de minister van BZK het initiatief om in 2016 een scholingsprogramma voor bestuurders en managers te ontwikkelen op het gebied van informatiemanagement en informatiebeheer – in relatie tot bedrijfsvoering, verantwoording, bewijsvoering en onderzoek. Vraag de minister van BZK ook om zich ervoor in te zetten dat met ingang van 2017 – of zoveel eerder als mogelijk – in de introductieprogramma's voor nieuwe ambtenaren aandacht wordt besteed aan het belang van goed informatiebeheer en de verantwoordelijkheden die iedere individuele ambtenaar op dat gebied heeft.

Instrumenteel

5. Vraag de minister van V&J om aanwijzing 162 uit de Aanwijzingen voor de regelgeving nog voor het einde van 2016 aan te scherpen op het punt van de bestuurlijke verantwoordelijkheid uit hoofde van de Archiefwet 1995, en vraag hem nauwlettend toe te zien op de naleving van deze aanwijzing.
6. Laat de Algemene Rijksarchivaris in 2017, op basis van de uitkomsten van het onder aanbeveling 2 genoemde onderzoek, de nieuwe selectiemethodiek aanvullen met het concept van 'gebruikswaarden' van gedeelde informatie en andere toevoegingen met het oog op toepasbaarheid van selectielijsten in

ketens, en laat hem de Handreiking Strategisch Informatie-overleg uitbreiden met tips voor een ketengerichte invulling ervan.

7. Vraag de Digicommissaris het Normenkader Duurzaam Toegankelijke Overheidsinformatie (DUTO) in 2016 op te nemen in de Generieke Digitale Infrastructuur, zodat op het juiste moment en op het juiste niveau aandacht besteed wordt aan waardering en selectie – ook bij de inrichting van ketenrelaties en -systemen.
8. Geef samen met de minister van BZK opdracht aan de Algemene Rijksarchivaris om in 2016 – in het kader van de kennisfunctie van het Nationaal Archief – een goed toegankelijke, doorzoekbare en complete database van selectielijsten te realiseren. Stel het Nationaal Archief in staat om te kunnen zorgen voor de nodige (controle op) afstemming tussen selectielijsten voor overheidsarchieven.
9. Vraag de Erfgoedinspectie om in de periode 2017 – 2020 prioriteit te geven aan onderzoek naar archivering van informatie bij ketensamenwerking en daarin samen te werken met de decentrale overheden. Dring er bij de provincies op aan om de interbestuurlijke toezichthouders prioriteit te laten geven aan onderzoek naar archivering van informatie bij ketensamenwerking en vraag provincies, gemeenten en waterschappen om deze prioriteit ook te stellen voor de interne toezichthouders. Laat de samenwerkende toezichthouders daarover gezamenlijk rapporteren aan alle verantwoordelijke bestuurders.

De raden adviseren de minister van OCW om een jaar na de publicatie van dit advies de Tweede Kamer te informeren over de implementatie van bovenstaande aanbevelingen.

Bijlagen

**1. Adviesaanvraag
'selectie en waardering keteninformatie
bij de overheid'**

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Voorzitter van de Raad voor Cultuur
De heer J. Daalmeijer
Prins Willem Alexanderhof 20
2595 BE DEN HAAG

Media en Creatieve Industrie
IPC 3400

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
703801

Bijlagen

Datum **18 DEC. 2014**

Betreft adviesaanvraag 'selectie en waardering keteninformatie bij de overheid'

Geachte heer Daalmeijer,

Op 26 september 2013 heb ik uw verzameladvies *Selectie: een kwestie van waardering* aangeboden aan de Tweede Kamer. In uw advies reflecteert u op de ontwikkeling van de toepassing van de methoden van waardering en selectie, op de kwaliteit van de lijsten en op de naleving van de procedurele vereisten daarbij. Hierbij bent u ook ingegaan op het verschijnsel keteninformatisering bij de overheid.

In mijn reactie op uw advies heb ik aan de Tweede Kamer aangekondigd om aan uw Raad en de Raad voor het openbaar bestuur advies te vragen over selectie en waardering van keteninformatie bij de overheid.¹ Deze aanvraag treft u hierbij. Ik zie uw advies graag voor 1 juni 2015 tegemoet. Deze aanvraag is ook naar de Raad voor het openbaar bestuur uitgegaan.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker

Adviesaanvraag

61

¹ Kamerstukken II, 32820 nr. 93

Adviesaanvraag aan de Raad voor Cultuur en de Raad voor het openbaar bestuur over het onderwerp 'Selectie en waardering van keteninformatie bij de overheid'.

Onze
7038C

Aanleiding

Op 26 september 2013 heb ik het verzameladvies van de Raad voor Cultuur, *Selectie: een kwestie van waardering* aangeboden aan de Tweede Kamer.² In mijn reactie op dit advies ben ik ingegaan op de verschillende aanbevelingen die de Raad doet.³ Eén van de aanbevelingen heeft betrekking op het onderwerp selectie en waardering van keteninformatie. De Raad voor Cultuur adviseert op dit punt om een 'ketenselectielijst' te ontwikkelen voor een aantal belangrijke ketenprocessen binnen de overheid. In mijn reactie heb ik aangekondigd advies te vragen aan de Raad voor Cultuur en de Raad voor het openbaar bestuur over selectie en waardering van keteninformatie bij de overheid.

Hieronder treft u een toelichting bij de aanvraag en de aanvraag zelf.

Toelichting bij de aanvraag

Het begrip ketensamenwerking is een actueel onderwerp waarin organisatorische, informatiekundige, juridische en inhoudelijke aspecten samenkomen. Daarbij wordt de recente geschiedenis van het openbaar bestuur in Nederland gekenmerkt door een veelvoud aan samenwerkingsvormen waaronder het samenwerken in uitvoeringsketens, publiek-private samenwerkingen en samenwerkingsvormen waarbij overheden capaciteit bundelen in shared service organisaties of gemeenschappelijke regelingen zoals de regionale uitvoeringsdiensten (RUD). Met de drie grote decentralisaties op de terreinen ondersteuning, participatie en jeugd die door het kabinet Rutte II zijn ingezet, heeft het onderwerp aan relevantie gewonnen.

De Raad voor Cultuur constateert dat er een spanningsveld lijkt te bestaan tussen enerzijds de inrichting van de Archiefwet en anderzijds de verschillende samenwerkingsvormen binnen het openbaar bestuur. Meer specifiek gaat het hierbij de verplichting die afzonderlijke bestuursorganen (zorgdragers) op basis van de Archiefwet hebben om ten aanzien van de informatie onder hun beheer selectielijsten op te maken en in te dienen.

Terecht wijst de Raad erop dat binnen het huidige juridische kader elke zorgdrager in de zin van de Archiefwet verantwoordelijk is voor het opstellen van de eigen selectielijst. De zorgdrager is ook bevoegd tot het vaststellen ervan. Binnen het huidige openbaar bestuur bestaan verschillende samenwerkingsvormen waarin doorgaans (veel) verschillende zorgdragers samenwerken. Een zogeheten ketenselectielijst zou dan ook betrekking hebben op de informatie van verschillende zorgdragers, mogelijk uit verschillende bestuurslagen. Daarmee wordt meteen de vraag opgeroepen wie verantwoordelijk is voor het opstellen van zo'n selectielijst. Ook is de vraag wie bevoegd is om deze selectielijst vast te stellen in de vorm van een besluit. Eveneens wijst de

² http://www.cultuur.nl/upload/documents/adviezen/Verzameladvies_3.pdf

³ Kamerstuk 32820 nr. 93

Raad er in het verzameladvies terecht op dat het van belang is dat een ontwerp-selectielijst door de bevoegde organisatie bij de Minister van OCW wordt ingediend met het oog op de rechtsgeldigheid van het te nemen besluit (de vast te stellen selectielijst).

Het is vooraf niet evident op welke manier het best op deze ontwikkelingen kan worden ingespeeld. Dat zou kunnen door aanpassing van de uitvoeringspraktijk dan wel door aanpassing van het juridisch kader. Ik vraag u deze keuze te onderbouwen.

Adviesvraag aan de Raad voor Cultuur en de Raad voor het openbaar bestuur

Ik verzoek de Raden mij te adviseren over de selectie en waardering van keteninformatie bij de overheid en hierbij uit te gaan van onderstaande vragen.

Zijn er samenwerkingsvormen binnen het openbaar bestuur te onderscheiden waarbij het genoemde spanningsveld relevant is?

Signaleren de Raden knelpunten in de huidige uitvoeringspraktijk van het nemen van selectiebeslissingen? Hierbij kan gedacht worden aan organisatorische, informatiekundige, juridische en inhoudelijke aspecten.

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Raad voor het openbaar bestuur
De heer prof. drs. J. Wallage
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Media en Creatieve Industrie
IPC 3400

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
703802

Bijlagen

Datum **18 DEC. 2014**

Betreft adviesaanvraag 'selectie en waardering van keteninformatie bij de overheid'

Geachte heer Wallage,

Op 26 september 2013 heb ik verzameladvies *Selectie: een kwestie van waardering* van de Raad voor Cultuur aangeboden aan de Tweede Kamer. In dit advies reflecteert de Raad voor Cultuur op de ontwikkeling van de toepassing van de methoden van waardering en selectie, op de kwaliteit van de lijsten en op de naleving van de procedurele vereisten daarbij. Hierbij wordt ook ingegaan op het verschijnsel keteninformatisering bij de overheid.

In mijn reactie op dit advies heb ik aan de Tweede Kamer aangekondigd om aan uw Raad en de Raad voor Cultuur advies aan te vragen over selectie en waardering van keteninformatie bij de overheid.¹ Deze aanvraag treft u hierbij. Ik zie uw advies graag voor 1 juni 2015 tegemoet. Deze aanvraag is ook naar de Raad voor Cultuur uitgegaan.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker

Adviesaanvraag

¹ Kamerstuk 32820 nr. 93

Adviesaanvraag aan de Raad voor Cultuur en de Raad voor het openbaar bestuur over het onderwerp 'Selectie en waardering van keteninformatie bij de overheid'.

Onze
7038c

Aanleiding

Op 26 september 2013 heb ik het verzameladvies van de Raad voor Cultuur, *Selectie: een kwestie van waardering* aangeboden aan de Tweede Kamer.² In mijn reactie op dit advies ben ik ingegaan op de verschillende aanbevelingen die de Raad doet.³ Eén van de aanbevelingen heeft betrekking op het onderwerp selectie en waardering van keteninformatie. De Raad voor Cultuur adviseert op dit punt om een 'ketanselectielijst' te ontwikkelen voor een aantal belangrijke ketenprocessen binnen de overheid. In mijn reactie heb ik aangekondigd advies te vragen aan de Raad voor Cultuur en de Raad voor het openbaar bestuur over selectie en waardering van keteninformatie bij de overheid.

Hieronder treft u een toelichting bij de aanvraag en de aanvraag zelf.

Toelichting bij de aanvraag

Het begrip ketensamenwerking is een actueel onderwerp waarin organisatorische, informatiekundige, juridische en inhoudelijke aspecten samenkomen. Daarbij wordt de recente geschiedenis van het openbaar bestuur in Nederland gekenmerkt door een veelvoud aan samenwerkingsvormen waaronder het samenwerken in uitvoeringsketens, publiek-private samenwerkingen en samenwerkingsvormen waarbij overheden capaciteit bundelen in shared service organisaties of gemeenschappelijke regelingen zoals de regionale uitvoeringsdiensten (RUD). Met de drie grote decentralisaties op de terreinen ondersteuning, participatie en jeugd die door het kabinet Rutte II zijn ingezet, heeft het onderwerp aan relevantie gewonnen.

De Raad voor Cultuur constateert dat er een spanningsveld lijkt te bestaan tussen enerzijds de inrichting van de Archiefwet en anderzijds de verschillende samenwerkingsvormen binnen het openbaar bestuur. Meer specifiek gaat het hierbij de verplichting die afzonderlijke bestuursorganen (zorgdragers) op basis van de Archiefwet hebben om ten aanzien van de informatie onder hun beheer selectielijsten op te maken en in te dienen.

Terecht wijst de Raad erop dat binnen het huidige juridische kader elke zorgdrager in de zin van de Archiefwet verantwoordelijk is voor het opstellen van de eigen selectielijst. De zorgdrager is ook bevoegd tot het vaststellen ervan. Binnen het huidige openbaar bestuur bestaan verschillende samenwerkingsvormen waarin doorgaans (veel) verschillende zorgdragers samenwerken. Een zogeheten ketanselectielijst zou dan ook betrekking hebben op de informatie van verschillende zorgdragers, mogelijk uit verschillende bestuurslagen. Daarmee wordt meteen de vraag opgeroepen wie verantwoordelijk is voor het opstellen van zo'n selectielijst. Ook is de vraag wie bevoegd is om deze selectielijst vast te stellen in de vorm van een besluit. Eveneens wijst de

² http://www.cultuur.nl/upload/documents/advlezen/Verzameladvies_3.pdf

³ Kamerstuk 32820 nr. 93

Raad er in het verzameladvies terecht op dat het van belang is dat een ontwerp-selectielijst door de bevoegde organisatie bij de Minister van OCW wordt ingediend met het oog op de rechtsgeldigheid van het te nemen besluit (de vast te stellen selectielijst).

Het is vooraf niet evident op welke manier het best op deze ontwikkelingen kan worden ingespeeld. Dat zou kunnen door aanpassing van de uitvoeringspraktijk dan wel door aanpassing van het juridisch kader. Ik vraag u deze keuze te onderbouwen.

Adviesvraag aan de Raad voor Cultuur en de Raad voor het openbaar bestuur

Ik verzoek de Raden mij te adviseren over de selectie en waardering van keteninformatie bij de overheid en hierbij uit te gaan van onderstaande vragen.

Zijn er samenwerkingsvormen binnen het openbaar bestuur te onderscheiden waarbij het genoemde spanningsveld relevant is?

Signaleren de Raden knelpunten in de huidige uitvoeringspraktijk van het nemen van selectiebeslissingen? Hierbij kan gedacht worden aan organisatorische, informatiekundige, juridische en inhoudelijke aspecten.

2. Gesprekspartners

Niesje Belder
*beleidsmedewerker Informatiehuishouding
ministerie van BZK*

Johan van den Boomgaard
*projectmanager Cortenoever waterschap
Vallei en Veluwe*

Wim Borst
*beleidsmedewerker strafrechtelijk beleid en
keteninformatisering ministerie van V&J*

Peter Diebels
*provincie-archivaris en interbestuurlijk
toezichthouder provincie Zuid-Holland,
tevens voorzitter Landelijk Overleg Provinciale
Archiefinspecteurs (LOPAI)*

Bas Eenhoorn
Digicommissaris

Marens Engelhard
*Algemene Rijksarchivaris en
directeur Nationaal Archief*

Rob Evelo
*programmamanager Rijk aan Informatie
ministerie van BZK*

Pim Giezen
*archivaris van de rechtbank Rotterdam,
tevens voorzitter van de Mandaatgroep selectielijst
Rechterlijke Macht*

Boudien Glashouwer
senior-adviseur PBLQ/HEC

Robbert-Jan Hageman
projectcoördinator programma Archief 2020

Marjan Hammersma
DG Cultuur en Media ministerie van OCW

Dries van der Haven
*manager projectbeheersing Voorsterklei waterschap
Vallei en Veluwe*

Marcel Hopman
senior adviseur CIO Rijk ministerie van BZK

Jamil Jawad
*beleidsmedewerker informatievoorziening
Vereniging Nederlandse Gemeenten*

Charles Jeurgens
*hoogleraar archiefwetenschap Rijksuniversiteit Leiden
en onderzoeker/adviseur Nationaal Archief*

Erik Jonker
coördinerend adviseur bureau Digicommissaris

Rienk Jonker
*gemeentearchivaris en adviseur records management
gemeente Leeuwarden*

Pieter van Koetsveld
*beleidsmedewerker Informatiebeleid
ministerie van OCW*

Annemieke Kolle
medewerker selectiebeleid Nationaal Archief

Alex van Leeuwen
adviseur recordkeeping Nationaal Archief

Bob Papenhuijzen
*tot en met september 2015 directeur Doc-Direkt,
nu directeur Logius*

André Plat
*projectcoördinator Innovatie programma
Archief 2020*

Rien Ravenhorst
teamleider DIV waterschap Vallei en Veluwe

Wendie Sonneveld
adviseur PBLQ/HEC

René Verhage
*hoofd informatiemanagement waterschap
Vallei en Veluwe*

Hans Waalwijk
*docent en onderzoeker Archivistiek aan
de Hogeschool van Amsterdam*

Lisette de Waard
hoofd productie-ondersteuning Doc-Direkt

Clemens Willemsen
*beleidsmedewerker/adviseur Keteninformatisering
ministerie van Veiligheid en Justitie*

Jan Andries Wolthuis
*tot en met juni 2015 afdelingshoofd Interactie
bij de directie Burgerschap en Informatiebeleid
ministerie van BZK, nu werkzaam bij
directie VO ministerie OCW*

3. Literatuur

- Buruma, Y.
Het recht op vergetelheid.
Politiële en justitiële gegevens
in een digitale wereld
In: De staat van informatie,
WRR
Den Haag, 2011
- Choenni, S., Leertouwe, E.,
Busker, T.
Klachten over toepassingen
van informatietechnologie:
analyse van een aantal
overheidsbestanden
In: De Staat van informatie,
WRR
Den Haag, 2011
- De reiziger in de kou
Eindrapport parlementaire
enquêtecommissie Fyra
Den Haag, 2015
- Duivenboden, van H. (e.a.)
Ketenmanagement in
de publieke sector
Utrecht, 2000
- Ecorys i.o.v.
ministerie van OCW
Eindrapport Mid-term
review Archiefcovenant
- Eindrapport parlementaire*
commissie ICT-projecten
bij de overheid
Tweede Kamer 2014 – 2015,
33 326, nr. 5
- Engelhard, M.
Archieven en openbaarheid
Lezing symposium Actieve
Openbaarheid: een Open Aanpak,
29 januari 2015
nationaalarchief.nl
- Erfgoedinspectie
De staat van.
De erfgoedinspectie
over erfgoed en archieven
Den Haag, 2015
- Erfgoedinspectie
De waarde van archief.
Rapport over de naleving
van de Archiefwet 1995
in de zaak Cees H.
Den Haag, 2015
- Erfgoedinspectie
Onvoltooid digitaal
Den Haag, 2015
- Grijpink, J.
Onze informatiesamenleving
in wording. De uitdaging
van grootschalige informatie-
uitwisseling in de rechtsstaat
In: Spreken is goud,
Stichting Archiefpublicaties
Den Haag, 2008
- Jeurgens, C.
'Digital turn'.
Het einde van de fictie
van 'in control'
In: De informatiemaatschappij
van 2023, pagina 52
Amsterdam, 2013
- Landelijk Overleg Provinciale
Archiefinspecteurs (LOPAI)
en de Branchevereniging
Archiefinstellingen in
Nederland (BRAIN)
Notitie Inrichting archiefbeheer
en informatievoorziening
bij samenwerkingsverbanden,
ofwel Verbonden Partijen
gepubliceerd op lopai.nl
- Meijer, A.
Overheidsverantwoordelijkheid
in het informatietijdperk
In: De staat van Informatie,
WRR
Den Haag, 2011
- Nationaal Archief
Belangen in Balans.
Handreiking voor waardering
en selectie van archief-
bescheiden in de digitale tijd
2015

PBLQ/HEC
Eindrapport Impactanalyse
en scenarioverkenning
Den Haag, 2013

PBLQ/HEC i.o.v. Archief 2020
Verkenning Archief functie
en Ketenenformatisering
Den Haag, oktober 2015

PBLQ/HEC
Verkenning Omgevingswet
& Archivering
Den Haag, februari 2015

PO, UvW en VNG
Handreiking Strategisch
Informatie Overleg Decentrale
Overheden
februari 2015

Prins, C., Broeders, D.
De i-samenleving de maat
meten. Consequenties van
het WRR-rapport voor de
informatie-samenleving
*In: Interoperabel Nederland,
Forum Standaardisatie
Den Haag*

Raad voor Cultuur
Selectie.
Een kwestie van waardering
Den Haag, 2013

**Raad voor Cultuur en Raad
voor het openbaar bestuur**
Informatie: grondstof
met toekomstwaarde.
Contouren van een visie
op de rol en betekenis
van informatie
Den Haag, 2008

**Raad voor het
openbaar bestuur**
Gij zult openbaar maken
Den Haag, september 2012

**Raad voor het
openbaar bestuur**
Sturen én verbinden.
Naar een toekomst-
bestendige rijksoverheid
september, 2015

*Rapport enquêtecommissie
Noord/Zuidlijn (pdf)*
Amsterdam, 2013

Snijders, T.
Chief information officers
bij de rijksoverheid
*In: De staat van Informatie,
WRR
2011*

WRR
I-Overheid
Den Haag, 2011

Yap, R.
Een eenvoudige vraag...
Een onderzoek naar
waardering en selectie en
de digitale overvloed
Amsterdam, 2012

**Zuurmond, A.,
Oude Luttighuis, P.**
Wat niet rond is, kan niet rollen
*In: Eerlijk zullen we alles delen.
Verkenningen naar interoperabiliteit,
Forum Standaardisatie
Den Haag, 2008*

Colofon

Het puberbrein van de overheid
Informatiebeheer in ketensamenwerking

Deze publicatie is een uitgave
van de Raad voor Cultuur en
Raad voor het openbaar bestuur

Leden

Raad voor Cultuur

Joop Daalmeijer *voorzitter*, Özkan Gölpinar,
Marijke van Hees, Cees Langeveld, Annick
Schramme, Mathieu Weggeman,
Jeroen Bartelse *directeur*.

Raad voor het openbaar bestuur

Jacques Wallage *voorzitter*, Hanneke Möhring,
Marcel Boogers, Leon Frissen, Sarah de Lange,
Monique Leyenaar, Remco Nehmelman,
Milo Schoenmaker, Albertine van Vliet-Kuiper,
Chris Kalden, Kees Breed *secretaris*.

Raad voor Cultuur

Prins Willem Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
070 – 3106686
info@cultuur.nl
www.cultuur.nl

Raad voor het openbaar bestuur

Korte Voorhout 7
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
070 – 4267540
rob-rfv@rob-rfv.nl
www.rob-rfv.nl

Ontwerp Daphne Heemskerk
Illustraties Sanne van der Ploeg

Het is toegestaan (delen van) de inhoud
van deze publicatie te citeren of te verspreiden,
mits daarbij de Raad voor Cultuur en deze
publicatie als bronnen worden vermeld.

Aan deze publicatie kunnen geen rechten
worden ontleend.

Den Haag, april 2016

De Raad voor Cultuur is het wettelijke adviesorgaan van de regering en het parlement op het terrein van kunst, cultuur en media. De raad is onafhankelijk en adviseert, gevraagd en ongevraagd, over actuele beleidskwesties en subsidieaanvragen.

De Raad voor het openbaar bestuur adviseert over de inrichting en het functioneren van de overheid. Doel is het verbeteren van de doeltreffendheid en doelmatigheid. De raad besteedt in het bijzonder aandacht aan de uitgangspunten van de democratische rechtsstaat.